

Les coses hagudes

Una altra de les limitacions que sembla conèixer el verb *haver-hi* és l'ús del participi absolut, encara que és una afirmació que no fariem sinó amb una extrema cautela. Però creiem que un conjunt com *les coses hagudes*, per exemple, més aviat s'interpretaria i s'hauria d'interpretar com *les coses obtingudes* que no pas com *les coses esdevingudes*. I una construcció com *tots els llibres haguts i per haver*, que hem sorprès fins i tot algun cop en textos de plomes ben solvents, s'ha d'atribuir segurament a la influència del castellà: és ben significatiu, efectivament, que àdhuc l'infinitiu *haver* sigui usat en aquesta frase desproveït del pronom adverbial *hi*.

Es, com és sabut el reforç d'aquesta partícula adverbial que confereix al verb *haver* aquest valor de «existir, trobar-se, esdevenir-se (algú, una cosa, un fet)», i no essent aquest reforç admès pel participi absolut, sembla natural que el de *haver* no hagi desenvolupat el mateix ús que els altres temps d'aquest verb. L'únic exemple, citat per Fabra en el seu estudi sobre els documents de la cancelleria catalana, del participi absolut de *haver* sembla tenir clarament el valor de «obtingut»: *e, aquell haüt, fets-lo-ns tralladar*. Ramon Llull, segons Joan Martí (*La llengua de Ramon Llull*),

usava encara *haver* amb la significació de «existir» sense el reforç pronominal, el qual, abans de la fixació moderna, tingué el valor normal de circumstancial de lloc. En Ramon Muntaner, però, ja trobem exemples de *haver-hi*, amb un valor circumstancial de *hi*, si de cas, molt esvaït, com si es tendís a establir una distinció entre el valor de «existir» i el de «tenir» o «obtenir», amb el qual *haver* era tan profusament usat en la llengua medieval I, d'altra banda, en el sentit de «acomplir-se», en el *Curial* trobem usats els verbs *seguir-se*, *passar* i *esdevenir-se*: *els fets que s'eren seguits, les coses que eren esdevingudes*, etc.

Es ja en Narcís Oller (*Pilar Prim*) que veiem usat el participi absolut de *haver-hi*: *una conversa haguda entre sa filla i els Ortal*. I, també, en algun text contemporani: *les realitats hagudes* («Butlletí d'Onomàstica», núm. 11, p. 33). La influència del castellà en aquest ús no es pot pas descartar. Sembla preferible, en el primer cas, l'ús de *tenir* — *una conversa tinguda* — i, en tots dos, el de frases de relatiu: *que hi ha hagut, que han existit, que s'han esdevingut...*

Albert Jané